

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník / 2016

1

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Melicharová

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Milena Hauserová

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatel: Martin Horák, administrátor
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2016 (XVIII).

Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.

Skrytá řeč Boží

Nový ročník Setkávání se bude navenek lišit snad jen pískově světlou obálkou a sadou obrázků, které najdete na titulní stránce. Jejich autorkou bude naše dvorní výtvarnice Iva Tůmová, která připravuje obálky již celých 16 let. Díky!

Biblické stromy a rostliny vystřídá od ledna biblický zvěřinec. Nejde v něm o pouhý výčet míst, kde se o zmíněné rostlince nebo zvířátku píše v Bibli. Bibličtí svědkové používají příklady odpozorované z přírodních jevů v hlubokém přesvědčení, že se v nich zobrazuje Boží moudrost a řád. Jestliže je svět kolem nás Božím stvořením, pak nejen pouhá jeho existence, ale i jeho zákonitosti vypovídají mnohé o Božích záměrech a vůli. Jestliže lev umí zařvat, pak může zařvat i Hospodin. Jestliže mandloň kvete jako první, pak může být mezi námi člověk, kterému Bůh předem svěří své záměry. Jestliže je kvetoucí louka krásná, pak je krásný i každý člověk. Jestliže ptáci najdou potravu, i když nesejí a nežnou, pak to znamená, že i my mnohé věci dostáváme darem.

Biblická podobenství tedy nejsou jen literární a řečnickou figurou, ale přesvědčivým argumentem, že když něco platí ve světě přirozeném, bude to platit i ve světě duchovním. Jestliže matka nemůže zapomenout na své dítě, pak toho není schopen ani Hospodin.

V roce 2017 by na zoologii mohla navázat biblická fyzika, která by se věnovala takovým jevům, jako je oheň, sníh, voda, vítr nebo pohyby planet.

Ostatní rubriky, které se v průběhu let osvědčily, zůstávají beze změny. Velkou radost máme z článků, které nacházíte pod názvem: O čem se hovoří. Po delší době se nám tak v loňském roce podařilo přinést články k současným tématům jak z hlediska odborného, tak z pohledu věřících lidí, kteří se danou problematikou zabývají.

Většinou se nám teď schází víc článků, než můžeme otisknout, a tak několik čísel vyšlo v rozšířeném rozsahu (v loňském roce jsme přidali celkem 32 stran). Některé příspěvky tak čekají ve frontě i velmi dlouho.

Přiměřeným způsobem budou pokračovat i články historické, ať už z období české reformace nebo církevních otců. Rádi bychom také přinesli úryvky z kázání brněnských kazatelů, kteří již nejsou mezi námi.

Děkujeme všem spolupracovníkům, kteří nám posílají své články, vážíme si svých čtenářů a prosíme, abyste nám zachovali přízeň. A pokud si jednotlivá čísla schováváte, možná že jednou poslouží jako poměrně věrná kronika toho, co se dělo na brněnském Sióne na přelomu třetího tisíciletí.

Za redakční radu

Jiří Gruber

Chcete-li udělat radost sobě i svým blízkým,

zakupte, dokud je k mání, Evangelický kalendář 2016. Už dlouho jsem neměla v ruce něco tak povzbudivě pěkného. Jeho editorky Lenka Ridzoňová a Jana Plíšková, svým původním vzděláním obě lékařky, nyní na základě dalšího studia teologie zaměstnané jako farářka a kaplanka, obě vdané a se třemi dětmi, zvolily jako motto kalendáře „Dobrý den“. K volbě tohoto tématu editorky v úvodu mj. píší: „Je ráno. Jaký bude náš den? Děkujeme za něj. A prosíme, aby byl dobrý. Pro nás i pro ty, na které myslíme. Vždyť – neříká se náhodou dobrému dni od Pána Boha požehnání?“

Kalendář věnuje každému měsíci zhruba 20 stránek, na nichž je několik kratších úvah k stanovenému tématu: tak například leden je zaměřen na víru a křest, červen na práci, zaměstnání a třeba i nudu, listopad na nemoc, stáří a strach. Autory úvah jsou faráři i laici a bližší informace o nich jsou uveřejněny na konci kalendáře. Každý měsíc je obohacen vstupní a závěrečnou modlitbou, která je vystižná, upřímná a pramenící z hluboké víry (většina modliteb je z pera Lenky Ridzoňové a stály by za samostatné vydání).

Kalendář je jako každoročně doplněn aktualizovaným schematismem ČCE. Jeho cena je 90 Kč, ale obsahově mnohem vyšší, a potěšil by i jako dárek.

Jana Slámová

Svět ve tmách chodil, Kristus se zrodil

Ten rým není příliš nápaditý. A celé to dvojverší nejdřív zní jako hodně jednoduchá říkanka. Pochází z textu německé vánoční písně, která se objevila začátkem 19. století, nepatří tedy už dávno mezi žhavě aktuální poetické útvary.

Ale občas se to o Vánocích zpívá.

Možná by mě nikdy nenapadlo začít si to jednoduché dvojverší opakovat a v myšlenkách se k němu vracet, kdyby nebylo rozhořčení soudobého autora (Kurt Flasch – v knize nazvané „Warum ich kein Christ bin“, česky tedy snad „Proč nejsem křesťan“, Mnichov 2013).

Velmi vzdělaný, velmi přemýšlivý, velmi výmluvný, velmi horlivě argumentující myslitel dal hned v první kapitole najevo své rozčilení nad naivitou citovaných dvou veršů. Svět se přece nedá charakterizovat jako prostor, v němž se všechno ztrácí ve tmě. A narození jakéhosi děcka kdesi v předním Orientu kdysi (ani nevíme úplně přesně kdy!) na tom nemohlo nic změnit – ani k dobrému, ani ke zlému.

Učený a duchaplný odpůrce křesťanského myšlení důsledně dokládá, že počátky vyznání Ježíše Krista nepředstavují nejstarší a vrcholné projevy lidského vědění, poznání, umění, smyslu pro krásu etc. Svět byl před Kristovým narozením i po něm plný velikých myšlenek a činů, osobností, událostí.

Ale já si, dozajista prostoduše, představuju, že tentýž svět také byl a pořád ještě je také plný těch lidí, kteří jaksi nevynikli. Nevstoupili do dějin. Jejich

jména nenajdete v encyklopediích. Byli tu zbytečně? A možná to neplatí jenom pro minulost. Možná ještě někteří takoví jsou a budou. Já jsem takový určitě, a už jiný nebudu. Svět celebrit není a nebude náš. Máme se v něm my, ničím nevynikající, pokládat za cosi jako odpad?

Musím se ptát dál: A co v soběstačném světě s tím, co se nepodařilo? Co s tím, co bylo špatně? Co s lidskou vinou? Co s tím, co jsem pokazil sám – sobě i druhým – svévolí a hloupostí? Zdá se mi, že je nás víc, jimž se to vícekrát přihodilo. Někteří to o sobě víme. Jiní jsou přesvědčeni, že vždycky všechno udělali správně. Nemám proč to komukoli vyvracet. Jenže copak to není tak, že svět před Kristovým narozením i po něm je těžce přeplněný tím, co jsme tu my lidé zavinili?

Křesťanské vyznání mluví o tom, že Bůh plní, co lidem slíbil, a proto se narodil Kristus, Pán, v tom mrňavém městě kdesi v předním Orientu. Je to slovo pro nás, kdo si někdy nevíme rady se skutečností odcizení a viny. Tedy přesněji: Často, příliš často si s tím nevíme rady.

Není to popření vrcholů, jichž lidstvo dosáhlo. Je to zpráva, že naše budoucnost je jiná než znicotnění.

Celek lidských dějin není v celku veškerenstva zaznamenatelný ani tolik, jako by byl záblesk ve tmě. Zpráva o Kristově narození je neslychané sebevědomé, ba nenapodobitelně drzé prohlášení, že ty nejobyčejnější lidi má Bůh za svůj protějšek ve světě. Prosadil si to a bude na tom trvat. Nemáme namířeno do nebytí ani do tmy. A o Vánocích si bez rozpaků zpíváme jednoduché písničky o radosti. Kristus se zrodil. Raduj se, raduj, ó křesťane.

Jaroslav Vítek

BYLO

Uvedení nové synodní rady do služby 21.11.2015

Oslovení synodní rady předsedou synodu

Vážení členové nové synodní rady, milé sestry a milí bratři, vážení hosté!

Sešli jsme se dnes k významné události v životě této církve. Svědčí o tom hojná účast i seznam vzácných hostů. Ale budme upřímní, většinu lidí v této zemi to nezajímá.

A není divu. Vždyť jde o to, kdo povede církev, která má méně členů než jedno procento našeho národa. Neděláme se zbytečně důležití?

Podobné otázky si kladl už apoštol Pavel. Inspirovalo ho to k sedmi paradoxům křesťanského života, které vyjmenoval v šesté kapitole druhého dopisu do Korintu.

Mají nás za svůdce, a přece mluvíme pravdu; jsme neznámí, a přece o nás všichni vědí; umíráme - a hle, jsme naživu; jsme týráni, a přece nejsme vydáni smrti; máme proč se rmoutit, a přece se stále radujeme; jsme chudí, a přece mnohé obohacujeme; nic nemáme, a přece nám patří vše.

Apoštol chce říci: Boží působení je slavné, ale současně skryté. Zázračné a přitom nenápadné. Smíme být plní naděje, ale přitom chceme zůstat skromní.

I když věříme, že Kristus vstal z mrtvých a sedí na pravici Boží, nedovedeme a nechceme mu nic přikazovat. Proto nikomu neslibujeme, že ho uzdravíme nebo zachráníme. Vypadáme bezmocní a sami za sebe opravdu bezmocní jsme, ale přitom víme, že když se do věci vloží Duch svatý, naše modlitby mohou změnit svět i tvrdá lidská srdce.

Mohli bychom se chlubit, co všechno dovedeme u Pána Boha zařídit, ale my se raději chováme skromně a tiše. A to novináře nezajímá. Proto nás skoro nikdo nebere vážně. Synodní rada vydá prohlášení a nikdo to neotiskne. A přitom stačí jedna jediná modlitba a může zachránit mnoho životů.

Věříme v zázraky, ale neumíme je zařídit. Věříme, že Pán Bůh bude mít poslední slovo, ale nevíme, kdy se tak stane.

Proto ty paradoxy. Vypadáme, že jsme zbyteční, a přitom tiše pracujeme a ono se často opravdu vyčásí. Povzbuzujeme slovem Božím zemdlené a oni vstávají. Modlíme se za trpící a lidského trápení pomalu ubývá. Organizujeme pomoc potřebným a pár lidí se má opravdu lépe. Ale kdo si toho všimne?

Milí členové nové synodní rady!

Čeká vás těžký úkol. Mnoho lidí si o církvi myslí, že lidem jen plete hlavu a slibuje, co nikdy nesplní. Budou vás mít *za svůdce, ale vy přitom budete říkat pravdu*. Víra v Ježíše Krista není žádné opium lidu, ale dobré slovo, které má moc změnit lidská srdce a tento svět. Ale zázračná pilulka to není. V pravdu je totiž třeba věřit a na to většina lidí nemá trpělivost.

Budete *neznámí*. Nebudete vás vidět v televizi ani na náměstích a *přece o vás všichni budou vědět*. Budete pro ně jako krabička poslední záchrany. Dokud nemusí, tak ji neotevřou. Ale až bude v této zemi opravdu zle, přijdou za vámi a poprosí vás, abyste se za ně pomodlili Otčenáš.

Umíráme - a hle, jsme naživu. Kolikrát už se zdálo, že církev končí a postupně vymře. Minulá synodní rada musela za šest let odepsat dvacet tisíc

členů. Tímhle tempem to vydržíme ještě asi 25 let. A přece se k nám stále přidávají noví lidé. Oprýskané kostely se opravují, Diakonie staví další domovy, připravuje se nový zpěvník, křtí se dospělí i malé děti. Církev stále žije, i když už tu dávno neměla být.

Jsmе týráni, a přece nejsme vydáni smrti. Mohou přijít chvíle, kdy nás vnější okolnosti sevrou. Žádný křesťan - i kdyby byl v synodní radě - není imunní vůči bolesti a trápení. Ale i kdybychom byli docela na dně, když si vzpomeneme na to, že jsme byli pokřtěni, stáváme se svobodnější a odhodlanější.

Máme proč se rmoutit, a přece se stále radujeme. Budete svědky, jak slušní a spravedliví lidé v tomto světě prohrávají a ani jako členové synodní rady tomu nedokážete zabránit. Budete příliš malí páni na to, abyste na tom mohli něco změnit. A přece budete mít důvod se radovat. Když přijde neděle a sejdem se s vámi v kostele a budeme vděčně slavit večeři Páně a Kristovo vzkříšení.

Jsmе chudí, a přece mnohé obohacujeme. Nic nemáme, a přece nám patří vše. To už dnes není tak docela pravda. Na jedné straně máme obavy, z čeho ufinancujeme církev, na druhé straně budete spravovat restituční miliardy. V duchu si možná řeknete, že by nám bez nich bylo lépe. Co když banky zkrachují a investice se nevyplatí? Ale ať už se ty korunky namnoží nebo svou hodnotu postupně ztratí, vy bez ohledu na to, co se odehraje na burze, můžete každé ráno poděkovat Bohu za dar života a svět, který pro nás stvořil.

Nakonec přijdeme o všechno, a přece toho nemusíme litovat. Vždyť nám byl svěřen nejen tento život a svět, ale je pro nás připraven i ten budoucí, protože jsme Kristovi a Kristus je Boží.

Milý Danieli a Vladimíre, milá Evo a Ondřeji, milý Pavle a Jiří!

Vaše služba bude slavná, a přitom všední a obyčejná. Jste důležití a přitom to nemusíte nikomu dávat najevo. Máte naši úctu a autoritu, ale přitom si budeme dál tykat. Vzali jste na sebe břemeno vedení naší církve a my vám slibujeme, že vás budeme podporovat, respektovat a poslouchat.

Jiří Gruber

Z kázání synodního seniora Daniela Ženatého

To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. (2 Kor 5,18-19)

Kristus likviduje naše viny. Proto Bůh nepočítá naše selhání. Haleluja. A proto, že je vše takto velkolepě připraveno, proto se smíme smířit s Bohem, s lidmi i sami se sebou. - - -

A Bůh nám uložil toto smíření zvěstovat.

Až potud se o tom kázalo – jakž takž. Ale teď jde do tuhého. Dosud to bylo více o Bohu. My jsme přijímali. Nyní máme něco dělat. Bůh nám uložil zvěstovat toto smíření.

Kudy na to?

Inu, nezbývá, než to prostě říkat. Mluvit o tom. Nenechávat si to pro sebe. Povědět to těm, kdo netuší, že jim Bůh nepočítá jejich provinění. A tlak viny a nezdarů je šíří a kroutí, místo aby je odpuštění vin sílilo a narovnávalo.

Říkat to druhým. Tak jak umíme. A žít z této víry. Žít společně, a přesto každý za sebe, tak jak nám to jde či nejde.

To nám moc přeji, do dalších dní a let. Abychom se nebáli žít víru v Krista. Originálně, tak jak každý svede. Společně při bohoslužbách a rozhovorech, v rodině, bez rodiny, v ruchu všedního dne. Přejme si vzájemnou velkorysost, snesme se vedle sebe navzájem, když žijeme a prožíváme svou víru trochu jinak než ten druhý. Uvnitř církve českokobratrské evangelické, i spolu s ostatními křesťany uvnitř církve Kristovy. Važme si sebe navzájem.

Sílení Duchem svatým, který nás stále přistrkuje k tomu, co Kristus vykonal, pak smíme žít otevřeně, nápaditě, skromně. Osvobodí nás to od tlaku toho, co se píše na internetu a všichni to přece vědí, od toho, co si musíme koupit, protože jinak jsme nemožní.

Okusíme svobodu nebát se, že nám Bůh dal málo, a že se naše životy zhroutlí, když se o dostatek, který máme, rozdělíme s druhými.

Smíme být solidární se všemi, kdo ztratili svobodu, ztratili svůj domov, nemají nic, přicházejí, klepou na dveře a prosí o pomoc.

Duch svatý, silný Kristovou přítomností, nám pomůže přemáhat strach.

Dá odvahu bojovat proti všemu, nebo se vším, co chce sebrat svobodu. - - -

Smíme bránit svobodu proti každému, kdo by ji chtěl sebrat. Ať je to Čech nebo Rus, ať je to křesťan nebo muslim, ať je bílý nebo černý, ať patří k většině nebo patří k menšině, ať je z řad uprchlíků nebo z milionářského sídliště na kraji českého města, ať je z mé rodiny nebo z druhého konce světa. - - -

Smíme podporovat vzdělání a umění. Jsou to dobré nástroje, které kreativně tvoří pod taktovkou Ducha svatého.

Smíme mít sbory radostné, malé i velké. Smíme hledat, jak v místní rovině pracovat s ostatními křesťanskými církvemi, i s těmi, kdo právě spravují stát a obce.

Smíme mít bohoslužby tak jímavé a tak krásné, že nás bude jo mrzet každá naše nepřítomnost na nich.

Smíme se těšit z práce Diakonie a škol Evangelické akademie a podporovat je.

Smíme toho mnoho. Proč?

Kromě jiného také proto, že nám Bůh nepočítá naše provinění. Pro Kristovy zásluhy. To je dobrá zpráva. Nenechávejme si ji jen pro sebe.

Duchu svatý, dávej nám odvahu a moudrost žít radostně v církvi i ve světě. A když začneme létat v oblacích, nebo se naopak příliš nimrat sami v sobě, vracej nás k podstatnému. Ke Kristu, k lidem vedle nás, ke smíření a naději.

Amen

(redakčně kráceno)

Adventní odpoledne křesťanské služby

letos konané s týdenním předstihem ve sborovém sále na Opletalově, se vydařilo. Už díky hostu, který přijal naše pozvání a pověděl nám o Hospici sv. Alžběty v Brně. Slovo „host“ nemá v češtině ženský rod, ale jedná se o primářku hospice sestru Reginu Slámovou. Z její přednášky a posléze z živé diskuse jsme se dozvěděli něco bližšího o službě nevyléčitelně nemocným pacientům, kteří průběžně obsazují 22 lůžek Hospice sv. Alžběty. I přes poměrně malou kapacitu nemusí být pacienti, kteří pomoc skutečně potřebují, odmítáni. Věnuje se jim početný tým lékařů, pečovatelů, psychologů a duchovních. A také dobrovolníků. Tým se pravidelně schází a hovoří o jednotlivých pacientech. Cílem je zmírnit jejich utrpení, aby mohli prožít poslední fázi života bez bolesti či zoufalství, v odborně vedeném a láskyplném prostředí. Už to, že rodiny mohou kdykoli pobývat se svými nemocnými u lůžka, je velmi cenné. Nejčastěji u lůžek zaznívají věty, jako mám tě rád, odpusť, odpouštím ti, děkuji nebo sbohem. Co víc chce člověk v posledních okamžicích života slyšet nebo říct! Promítané snímky nám zcela potvrdily úžasný přínos hospice pro ty, kteří byli do jeho péče svěřeni.

Hospic sv. Alžběty vykonává také domácí službu, tedy návštěvy u nemocných doma a poradní službu rodinám. Dozvěděli jsme se i o praktických stránkách, finančních nebo organizačních. Do naší diskuse se zapojil také manžel paní primářky, onkolog MUDr. Ondřej Sláma. Oba mají bohaté zkušenosti s paliativní medicínou.

Bylo to hezké a přínosné odpoledne, to jistě potvrdí všichni účastníci, mezi nimiž jsme zaznamenali i několik mladších i mladých. Přednášce předcházela krátká pobožnost a společný zpěv. Díky štědrosti a laskavosti mnoha sester se na stolech objevilo plno dobrot, našli jsme i chvílku na vzájemné popovídání u stolů. Děkujeme všem, kdo se o setkání svým dílem zasloužili.

Ludmila Marková

ZE SBORU BRNO - ŽIDENICE

Večer s přednáškou o životě muslimů

V době, kdy budete číst tyto řádky, bude už znalost a postoj k islámu v jiné poloze. Dovolte mi však se s vámi podělit o dojem z listopadového sborového večera s pozvaným hostem. Byl jím Syřan, pan Assem Atassi, který, jak jsme se dozvěděli z jeho vyprávění, v 18 letech přišel do Česka studovat informatiku a po dokončení studia žije již dalších 18 let v Brně. Tématem jeho přednášky mělo být: Život dnešních muslimů u nás a ve světě.

Po krátkém představení se řečník věnoval seznámení se vznikem, historickým vývojem a hlavními věroučnými zásadami islámu. Kdybychom žili mimo současnou realitu, nabyli bychom dojmu, že toto náboženské hnutí vede

lidi ke spořádanému, mírumilovnému způsobu života, a to díky pravidelnému dodržování stanoveného řádu a hygieny.

Nové byly pro nás informace o vzniku islámské komunity v ČR. K prvnímu sdružování muslimů došlo asi v roce 1934, kdy náboženskou obec tvořili přistěhovalci z Balkánu. Za doby socialismu se muslimové sdružovali tajně a jako náboženská obec byli uznáni až po roce 1989. V roce 2004 byla, jako v prvním městě v republice, povolena stavba mešity v Brně na Vídeňské ulici. V současnosti se k islámu hlásí v ČR kolem 11 500 lidí.

Asi po hodině monologu jsme byli vybídnuti k možným dotazům. Nemohla jsem se nezeptat, jak lze zdůvodnit rozpor mezi mírumilovnými principy islámské věrouky a realitou masakrů na nevinných lidech, již jsme svědky? Jak se k tomu staví islámská vrstva inteligence? Odpověď, již se mi dostalo, nebyla pro mě vůbec uspokojivá. „Prý islám nemá centrální vedení, jak je tomu např. u katolické církve v podobě papeže, a existují již vyjádření nesouhlasu různých islámských komunit. Ostatně i v současnosti se dějí kruté boje mezi křesťany a muslimy v Africe“. K tomu zazněl, dle mého mínění nepřiliš šťastný, výrok z publika, „že i křesťané se v dějinách chovali vůči muslimům agresivně, a to v křížáckých válkách, a i dnes nese křesťanský Západ vinu za destabilizaci arabských zemí“. Od politiky jsme přešli k otázkám typu postavení žen v islámu. Byli jsme uklidněni odpovědí, že ženy si mohou samy určit míru svého zahalení. Je to skutečně pravda? Diskuse se potom též dotkla obav z přemíry imigrantů a hrozící islamizace Evropy.

Co říci závěrem? Na podobnou konfrontaci názorů se příště musíme dopředu připravit. Škoda, že se nám nepodařilo sdělit řečníkovi podstatu křesťanské víry. Stěžejní věroučný výrok islámu: „Není boha kromě Boha“ můžeme totiž my křesťané doplnit sdělením: Náš Bůh se nám dal poznat v životním stylu svého syna Ježíše Krista a ten je hoden následování. Kristovy postoje lásky a milosrdenství jsou v příkrém rozporu se stínáním hlav a odpalováním zfanatizovaných atentátníků. I když nás náš Bůh žárlivě miluje, nežádá od nás vraždění či kamenování jinověrců. Za to mu velmi děkujeme a spoléháme na jeho konečnou vládu nad tímto světem. Přednáška vyvolala i mnohou diskusi v neděli po bohoslužbách, a tak snad aspoň tímto splnila svůj účel.

Jana Slámová

Židenické dárkování

V letošním adventu, podobně jako v jiných předchozích letech, proběhlo po dvě neděle po bohoslužbách tzv. dárkování. Je to nabídka rukodělných prací členů sboru, které věnují k prodeji. Dobrovolníci, pod vedením manželů Fikejšových, je ocení a umně zaranžují na stolech v modlitebně, aby co nejvíc šly na odbyt. Letos byly např. k zakoupení bylinné čaje, koření, marmelády, ale také mišpule, víno, slivovice (poslední dvě zmiňované dokonce dražebním způsobem, takže se litrová lahev slivovice prodala až za 500 Kč). Pilné ženy nabídky i pletené ponožky, vánoční ozdoby vyšívané, z korálků i z drátků, vánoční práníčka, sušené květy i semena. Máme ve svých řadách i zručného košíkáře, který jako každoročně věnoval několik košíků.

Výtěžky těchto prodejů se pohybují kolem 12 tisíc (předchozí roky byly vyšší díky nosislavským vínům) a předali jsme je brněnské komunitě Sant'Edigio, která se cíleně věnuje bezdomovcům. Kupují za ně boty pro bezdomovce, a co mně navíc připadá obdivuhodné, členové komunity tráví určitý čas přímým kontaktem s bezdomovci na ulici či na jiných místech a několikrát do roka pro ně chystají občerstvení před Červeným kostelem.

Za zmínku stojí, že své občerstvení a sílu k podobným činnostem získávají členové komunity každotýdenním setkáváním na modlitbách.

Jana Slámová

BIBLICKÁ ZOOLOGIE

Lev

O lvech se píše v Bibli poměrně často (více než stotřicetkrát). Není to však pouze majestátní král zvířat, ale především nebezpečná šelma. Až do středověku byl lev součástí běžného života obyvatel Palestiny. Vyhuben byl až za křižáckých válek. S útokem lva musel počítat pastýř, který pásal ovce, i člověk, který se vydal na cestu. Přepadení bylo většino nečekané a mohlo proto být chápáno jako Boží soud v případě, že lev člověka zadával, nebo naopak podtrhovalo odvalu a sílu, kterou člověk získal od Hospodina, pokud nad lvem zvítězil.

*Sd 14,5 I sestoupil Samson s otcem a matkou do Timnaty. Když přišli k timnatským vinicím, **vyskočil náhle proti němu řvoucí mladý lev**. Tu se ho zmocnil duch Hospodinův, že jej holýma rukama roztrhl jako kůzle.*

*1 Sa 17,34 David řekl Saulovi: "Tvůj služebník byl pastýřem ovcí svého otce. Když přišel lev anebo medvěd, aby odnesl ze stáda ovci, hnal jsem se za ním a bil jsem ho a vyrval mu ji z tlamy. Když se proti mně postavil, chytil jsem ho za dolní čelist a bil jsem ho, až jsem ho usmrtil. **Tvůj služebník ubil jak lva, tak medvěda**. A tomu neobřezanému Pelištejci se povede jako jednomu z nich, protože potupil řady živého Boha."*

*1 Královská 20,36 I řekl mu: "Protože jsi neuposlechl Hospodinova hlasu, hle, až půjdeš ode mne, **zadává tě lev**." Když od něho odešel, **přepadl ho lev a zadával ho**.*

Lev většinou slouží jako obraz síly, moci a odvahy, která se postaví každému nebezpečí.

*2 Sa 17,10 Nakonec ztratí odvahu i ten **nejstatečnější muž lvího srdce**. Celý Izrael přece ví, že tvůj otec je bohatýr a že ti, kteří jsou s ním, jsou muži stateční.*

Paradoxně může být ke lvu přirovnán Boží lid i nepřítel, cizí král, ale i trestající Hospodin. Lví symbolika nezanichala stopy jen v příslovích a podobenstvích, ale byla využita i ve výtvarném umění a politické propagandě. Je známo mnoho výjevů, na nichž panovník poráží lva nebo na něm stojí. Sochy lvů střežily vstup do paláců v Ninive, aby zdůraznily panovnickou moc. Reliéfy lvů byl ozdoben i Šalomounův trůn a chrámové předměty. Dvanáct lvů mělo patrně připomínat dvanáct izraelských pokolení.

1 Kr 10,18 Král dal také udělat veliký trůn ze slonoviny a obložil jej ryzím zlatem. Trůn měl opěradla a **vedle opěradel stáli dva lvi**. Na šesti stupních tam stálo z obou stran **dvanáct lvů**. Nic takového nebylo zhotoveno v žádném království.

Bible však dovede tento sebevědomý obraz také obrátit a ukázat na lvech krutost a nespravedlnost mnohých vládců, proroků a kněží.

Př 28,15 **Řvoucí lev** a sápadící se medvěd je **svévolný vladař** nad nuzným lidem.

Sof 3,3 Běda městu, které hubí, vzpurnému a potřísněnému! Poslouchat nechce, napomenutí nepřijímá, nedoufá v Hospodina, nepřibližuje se k svému Bohu. **Jeho velmožové jsou uprostřed něho jako řvoucí lvi**, jeho soudcové jak vlci za večera, do jitra nenechají nic neohryzaného; jeho proroci jsou chvastouni, muži věrolomní; jeho kněží znesvěcují, co je svaté, znásilňují zákon.

*Jer 49,19 Hle, **vystupuje jako lev z jordánské houštiny** na stále zelené nivy, ale v okamžiku ho z nich zaženu a ustanovím nad nimi toho, jenž je vyvolený.*

V královských palácích byli chováni živí lvi, kteří byli používáni jako vykonavatelé královských rozsudků. Do lví jámy je vhozen prorok Daniel, Hospodin jej však podivuhodně vysvobodí, zatímco jeho udavači zde najdou zkázu. Podobně vysvobození – i když zřejmě obrazné – prožil i apoštol Pavel.

*Da 6,13 Hned šli ke králi a dovolávali se královského zákazu: "Zdali jsi nepodepsal zákaz, že každý člověk, který by se v údobí třiceti dnů modlil ke kterémukoli bohu nebo člověku kromě k tobě, králi, **bude vhozen do lví jámy?**"*

*Da 6,25 Král pak poručil, aby přivedli ty muže, kteří Daniela udali, a **hodili je do lví jámy** i s jejich syny a ženami. Ještě nedopadli na dno jámy, **už se jich zmocnili lvi a rozdrtili jim všechny kosti.***

*2 Timoteovi 4,17 Pán však při mně stál a dal mi sílu, abych mohl dovršit zvěstování evangelia, a slyšeli je všichni pohané; a **byl jsem vysvobozen ze lví tlamy.***

Lev byl považován za nejsilnější šelmu, kterou všechna ostatní zvířata respektují a neodvážejí se na ni zaútočit. Když si lev odtáhl kořist do doupěte, nikdo si ho neodvážil rušit. Stát se kořistí lvů znamenalo být ztracen a poražen.

*Izajáš 5,29 Bude řvát jako lvice, řvát bude jako lvíčata, **zavrčí, popadne úlovek, odvléče a nevyrvé mu jej nikdo.***

*Jr 2,14-15 "Což je Izrael otrokem? Je otrockého rodu? Proč se stal kořistí? **Mladí lvi nad ním řvou, vydávají hlas.** Z jeho země učinili spoušť, jeho města jsou vypálená, jsou bez obyvatel.*

*Za 11,3 Slyš, jak pastýři kvílí, že jejich vznešené nivy propadly záhubě. Slyš, **jak lvíčata řvou, že pýcha Jordánu propadla záhubě.***

Neporazitelný se však může stát i Boží lid, když se ho ujme Hospodin. Tento obraz najdeme v nejstarších textech Bible (Jákovovo požehnání a Balámova věštba), ale i v prorockých textech z doby královské.

*Genesis 49,9 **MLádě lví** je Juda. S úlovkem, můj synu, vystoupil jsi vzhůru. Stočil se a **odpočíval jako lev, jak lvice.** Kdo ho donutí, aby povstal?*

*Numeri 23,24 Jaký to lid! **Povstává jako lvice, zvedá se jako lev.** Neulehne, dokud nezhltně úlovek.*

*Izajáš 31,4 Hospodin mi pravil toto: "**Jako vrčí lev a lvíče nad úlovkem, i kdyby proti němu svolali všechny pastýře - jejich křik ho nepoděsí, tak sestoupí Hospodin zástupů k boji na horu Sijón, na její pahorek.***

Micheáš 5,7 Pozůstatek Jáкова bude mezi pronárody, uprostřed mnoha národů, **jako lev mezi zvířaty divočiny, jak lvíče ve stádech ovcí**: přezene-li se, rozšlape je, rozsápe a nikdo mu nic nevyrvé.

Obraz lva, na kterého si nikdo netroufne, se objevuje i v mudroslovné literatuře.

Příslaví 28,1 Svěvolníci utíkají, i když je nikdo nepronásleduje, ale spravedliví **žijí v bezpečí jako lvíče**.

Pověstný byl zejména lví řev, kterým zvíře ohlašovalo, že uchvátilo kořist a odrazovalo všechny konkurenty. Podobný řev však umí vydat i Hospodin, když chce shromáždit svůj lid, povolat proroka nebo zastrašit nepřitele.

Am 3,4 **Řve v divočině lev, nemá-li úlovek? Ozve se lvíče ze svého doupěte, kdyby nic nelapilo?**

Am 4,8 **Lev řve, kdo by se nebál?** Panovník Hospodin mluví, kdo by neprorokoval?

Oz 11,10 **Budou následovat Hospodina, až zařve jako lev**. Až vydá řev, přiběhnou s třesením synové od moře A já je usadím v jejich domech, je výrok Hospodinův.

Zj 10,3 Tu jsem viděl dalšího mocného anděla, jak sestupuje z nebe,... Pravou nohou se postavil na moře, levou na pevninu a **vykřikl mocným hlasem, jako když zařve lev**. Na jeho výkřik odpovědělo sedmero zahřmění.

Bible však připomíná, že i silní lvi někdy hladoví a nedokážou nic ulovit. Jsou pak obrazem marné lidské pýchy a dokladem, že o našem životě nerozhodují naše schopnosti a síly, ale milost Boží.

Jb 4,10 **Bez úlovku hyne lev a lví mlád'ata se rozeběhnou**.

Ž 34,11 **I lvíčata strádají a hladovějí, ale nic dobrého nechybí těm, kdo se dotazují Hospodina**.

Pokud je lev použit jako obraz nepřitele, zdůrazňuje nebezpečí a strach, kterému pronásledovaný podléhá. Nepřítel na nás číhá, obchází, sápe se a ohrožuje nás svými ostrými tesáky. Žalmista proto prosí, aby byl vyrván ze lví tlamy, podobně jako pastýř mohl ještě zachránit ovci, do které se již lev zakousl. V Novém zákoně poslouží lev jako obraz ďábla, který usiluje o lidskou duši.

Ž 7,2 Hospodine, Bože můj, k tobě se utíkám, zachraň mě a vytrhni z rukou všech, kdo mě stíhají, aby mě jako lev nerozsápal ten, který **odvléká**, a kdo by vytrhl, není.

Ž 17,12 Můj nepřítel podobá se lvu, jenž lační po kořisti, je **jak lvíče, které číhá vskrytu**.

Ž 22,17,22 Smečka psů mě kruhem svírá, zlovolná tlupa mě obkličuje; **sárou se jako lev na mé ruce a nohy ... Zachraň mě ze lví tlamy, před rohy jednorožců!** - A tys mi odpověděl.

Ž 35,17 Jak dlouho chceš přihlížet, Panovníku? Zachovej mou duši před zkárou, kterou mi přichystali, jedině, co mám, **chraň před lvíčaty.**

Ž 58,7 Bože, vylámej jim zuby v ústech, **vyraz tesáky těch lvíčat, Hospodine!**

Ž 91,13 po lvu a po zmiji šlapat budeš, **pošlapeš lvíče i draka.**

Jóel 1,6 Vždyť na mou zemi vytáhl pronárod mocný a nesčíslný; **má zuby lví, tesáky jako lvíce.**

1 Pt 5,8 Budte střízliví! Budte bdělí! Váš protivník, ďábel, **obchází jako `lev řvoucí` a hledá, koho by pohltil.**

Obava před útokem lva však mohla být zneužita jako výmluva bázlivých, ve smyslu přísloví: Strach má velké oči.

Př 26,13 Lenoch říká: "**Na cestě je lvíče, v ulicích je lev.**"

V řadě případů slouží strach před lvem jako odkaz k Boží moci, která se staví proti lidské pýše a nedopustí, aby se tu někdo neprávem roztahoval.

Jb 10,16 Kdybych se pozvedal, **jak lev bys mě honil**, svoji divuplnou moc bys opět na mně zjevil.

Iz 38,13 Stavěl jsem si před oči až do jitra, že mi **jako lev rozdrť všechny kosti.** Do dnešního večera jsi se mnou hotov.

Oz 5,14 Neboť já budu na Efrajima jako **mladý lev**, na Judův dům jako lvíče. **Já, já rozsápu a odejdu, uchvátím a nikdo nevysvobodí.**

Když chce prorok naopak ukázat bezpečí a mír, který nám bude darován v budoucí mesiášské říši, poslouží mu k tomu obraz zkrotlého lva, který jako kráva žere jen slámu.

Iz 11,6 Vlk bude pobývat s beránkem, levhart s kůzlem odpočívát. **Tele a lvíče i žirny dobytek budou spolu** a malý hoch je bude vodit. Kráva se bude popásat s medvědicí, jejich mláďata budou odpočívát spolu, **lev jako dobytče bude žrát slámu.** (podobně i Iz 65,25)

Kristovo vítězství nad smrtí a satanem je v poslední biblické knize vyjádřeno jako vítězství lva z Judy.

Zj 5,5 Ale jeden ze starců mi řekl: "Neplač. Hle, **zvítězil lev z pokolení Judova**, potomek Davidův; on otevře tu knihu sedmkrát zapečetěnou."

Jiří Gruber

Pomoc uprchlíkům je pomoc lidem v nouzi

Děni kolem uprchlíků se mění takovou rychlostí, že zpráva napsaná večer už ráno nemusí být pravdivá. Tyto řádky píšu na začátku prosince. Může se stát, že teď, když je čtete, už je zase všechno jinak. Raději než na čísla se proto zaměřím na pomoc a na to, co pro uprchlíky dělá naše církev.

Českokatolická církev evangelická i její Diakonie dlouhodobě sledují situaci ohledně uprchlíků, kteří přicházejí do Evropy. Na začátku července 2015 členové synodní rady vydali prohlášení, ve kterém vyjádřili lítost nad jednáním českých politiků, když nedokáží čelit populistům, kteří šíří paniku a nenávistné chování vůči uprchlíkům. Upozornili, že když se někdo dostane do těžkostí, je v první řadě potřeba hledat cesty, jak mu pomoci, a ne vymýšlet, jak se takových lidí zbavit.

Naše církev hledá možnosti, jak pomáhat, a to i přesto, že se Česká republika zatím nemusí potýkat s desítkami tisíc lidí, kteří přicházejí s vidinou lepší budoucnosti. Pomoc směřuje do zahraničí. Například uprchlíkům ze Sýrie putoval také výtěžek sbírky z Husovských slavností, které se v Praze konaly na začátku července. Lidé vhodili do kasiček přes sto tisíc korun, partnerská organizace HEKS výtěžek sbírky ještě zdvojnásobila. Peníze pomohly uprchlíkům v libanonském táboře Shatila.

Některé sbory uspořádaly sbírky oblečení a jiných potřebných věcí, které směřovaly uprchlíkům na nádraží Keleti v Budapešti nebo do detenčních táborů v Bělé či v Drahonicích. Středisko humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE vyhlásilo sbírku na práci s uprchlíky v Evropě. Chtějí tak projevit solidaritu nejen s lidmi prchajícími z jejich domovů, ale také se zeměmi, které jsou nejvíce postižené současnou migrační vlnou a nemají kapacity se o prchající lidi postarat.

Proč se uprchlíci naší zemi vyhýbají? Nejspíš kvůli velké vlně odporu, která přichází i z míst nejvyšších, jak dokázal prezident Miloš Zeman 17. listopadu, kdy se s radostí postavil na jedno pódium vedle lidí z Bloku proti islámu.

Po teroristických útocích v Paříži v půlce listopadu zesílily hlasy odpůrců uprchlíků. Požadují, aby ti, kdo do Evropy přicházejí, byli deportováni zpět „domů“. Neuvědomují si ale, že tito lidé se nemají kam vrátit, protože prchají před stejnými hrůzami, jaké postihly Paříž.

Synodní rada reagovala textem, ve kterém vyzývá, abychom prosili Pána Boha o moudrost, abychom trestali skutečné ničitele života, a ne ty, kdo patří ke stejné národnostní nebo náboženské skupině jako teroristé Islámského státu.

K současně situaci se v listopadu vyjádřil také synod na svém mimořádném zasedání: „Modlíme se za moudrost a odvahu pro ty, na jejichž bedrech leží odpovědnost za bezpečnost a vládu práva tváří v tvář těm, kdo se uchylují

k zákeřným teroristickým zločinům. Chápeme, že teroristické zločiny vyvolávají obavy a strach. Jsme však znepokojeni tím, jak jsou jejich pachatelé spojováni s uprchlíky v nouzi.“

O zajištění pořádku a bezpečí by se měly zasazovat státní instituce, ale řešení této krizové situace se celé Evropě vymyká. Chovejme se i přesto tak, jak by se křesťané chovat měli. Čelme atmosféře nenávisti a strachu z příchozích, budme lidmi, kteří dbají na milosrdenství, solidaritu a vstřícnost k bližním, jak je psáno v Bibli.

Jana Vondrová

Byli jsme tam s nimi, ale my jsme se mohli vrátit domů

Na konci září, když i v Čechách začaly být znatelné ozvuky uprchlické krize a v Břeclavi bylo zadrženo ve vlaku z Vídně 200 běženců, začala se mě situace těch lidí blíže dotýkat. Než jsem stihla nakoupit vodu a banány, sehnat auto a dojet do Břeclavi, uprchlíci už byli odvezeni pryč. O pár dní později se ozval můj dobrý kamarád Honza s tím, že má auto, nasbíral spoustu humanitární pomoci a na víkend je připraven odjet do Maďarska, kde se v tu chvíli začala krize vyhrocovat – bez jakékoliv pomoci tam hromadně začaly hranici do Evropy překračovat tisíce zoufalých lidí. Šli často dny a týdny pěšky, roznesla se zpráva, že Maďarsko hranice zavře, a tak mnozí z nich poslední tři čtyři dny šli bez zastávky, beze spánku, aby se do Maďarska dostali včas.

Do této situace jsme přijeli – v Rözske vznikl improvizovaný tábor: těsně za hranicí obehнала policie pole páskou. To bylo všechno. Žádné zázemí, žádné jídlo. Dobrovolníci z různých zemí se tu snažili vytvořit alespoň bezpečné prostředí: parta z brněnské kavárny U tří ocásků a pražského sociálního centra Klinika vařila denně tisíce porcí jídla a čaje, jiní lidé vytvářeli improvizované sklady, stavěli stany, uklízeli, mluvili s uprchlíky, hledali ty, kteří potřebovali pomoc (ztracené děti, staré a vyčerpané lidi) a vodili je k lékařům.

Nejkritičtější noc jsme zažili také v Rözske, po dni, kdy jsme jezdili po silnicích a rozdávali putujícím rodinám vodu a jídlo (i v této situaci jsme často dostali odpověď: „Děkujeme, nám stačí jen litr vody, za námi jsou další a těm už nezbyla žádná, dejte jim.“) a ošetřovali zraněné (utkvělé vzpomínky: dvouleté dítě a maminka v devátém měsíci, jejich starší bratr – všichni pořežaní žiletkovým plotem, do masa prochozené nohy party čtrnáctiletých kluků, kteří putovali spolu, protože se ztratili rodičům). V tomto dni pan fotograf Šibík odpoledne natočil video o plýtvání a odpadcích. Večer odjel a my jsme se do tábora vrátili. Padla noc a přes hranice přicházely tisíce lidí. Tři, čtyři, pět tisíc. Začalo pršet. Byla zima. Celou noc bylo třeba v polích a příkopech hledat ty, kteří už nemohli jít. Maminky, děti, staré lidi. Po kolejkách přicházel dav lidí a úplně vpředu tlačili starce na kolečkovém křesle. Přes pražce. Děti po cestě usínaly a padaly na ty pražce, takže měly rozsekané obličejy plné krve.

Nestačily stany, stavěly se další, pak už žádné nebyly. Poutníci byli vyčerpaní, děti podchlazené, plakaly, dobrovolníci je odnášeli, přebalovali, hledali poslední zbytky jídla a dek alespoň pro maminky a děti. Nebylo nic, jen zima a tma. Nikdy jsem neviděla tolik zoufalství a bolesti dohromady. Nikdy jsem neviděla tolik vděčnosti. Díky a Pán vám požehnej za každou pitomou ponožku. Honza, s kterým jsem jela a který tu noc odvedl práce za deset, s oblibou vypravuje historku, jak na hranicích uviděl maminku s dítětem a pozdravil ji „Salam alejkum!“ Maminka mu vyděšeně odpověděla, že je křesťanka. A to děťátko bylo pětidenní.

Takové dny a noci nebyly v Maďarsku (a později ani nikde jinde) neobvyklé.

Když jsem se vrátila domů, věděla jsem, že je tam potřeba pomoci, ideálně hrubé mužské síly na tahání kanystrů vody a beden s chlebem a stavění stanů a přenášení lidí, kteří už nemohou chodit. Doma se odehrála diskuse, proč ano a proč ne, a její výsledek byl jasný: dva z mých plnoletých bratrů mohli odjet. Přesně jsme si pojmenovali toto: ať už je politická situace jakákoliv, ať už má kdo právo na azyl či ne: na jihu Evropy vypukla humanitární krize, jsou tam tisíce lidí na pokraji sil a potřebují pomoc. A tu my jim umíme dát. A máme tu obrovskou výhodu, že se pak můžeme vrátit domů - na rozdíl od nich. A tak nedlouho po mém návratu Kryštof odjel na hraniční přechod Rözske – Horgoš, na jeho srbskou stranu – přímo do Horgoše. Zde výňatek z jeho reportu:

„Strávil jsem momentálně tři dny převážně v Maďarsku a Srbsku, pomáhal jsem uprchlíkům, mám hromadu nových kamarádů, hromadu nových zážitků včetně zásahu maďarským pepřákem. Podstatná většina uprchlíků na tom není moc dobře. Chování oficiálních struktur je ostudné, s uprchlíky je zacházeno jak s dobytkem, nikdo jim nic neříká, nebýt neziskovek a dobrovolníků, tak ti lidé pravděpodobně umírají hladem a žízni.

Celou dobu nám tam běžela kuchyně založená na plynových bombách, stejně jako všude jinde i tam lidi odváděli skvělou práci. Zhruba v 15:50 došlo na jednom místě (asi nedaleko od nás, vzhledem k maďarské reakci) k proboření plotu demonstrujícími uprchlíky. V odpověď na to začali Maďaři do davu pálit pepřák, kterým zasáhli nejen ty demonstrující (tak asi 200 lidí z celkových 1500 - 2000), ale taky spoustu rodin, matek s dětmi včetně kojenců i nás, dobrovolníky. Nastala panika, hromadný útěk. Poblili jsme věci a zdrhali jsme taky. Většina lidí včetně nás ani pořádně nevěděla, co se děje.”

Filip se později připojil k naší výpravě do Chorvatska, kam jsme odvezli dodávku s humanitární pomocí ze sbírky „ze Scalý“ a brzy se vraceli. Filip zůstal týden. Jeho zážitky zde:

„Hraniční přechod Tovarnik-Šid. Dva tisíce lidí namačkaných na půl kilometru mezi Srbskem a Chorvatskem. Je zima, ale nefouká. U chorvatských hranic si stanoviště zřizuje Červený kříž, UNHCR a Lékaři bez hranic, u srbských se vytváří dobrovolnická „Bezpečná zóna“ – místo na auta, potraviny, zásoby a oddech – a výdejní místo teplého jídla, vařeného kousek dál v Srbsku. Procházení tábora samotného je výjev z apokalypsy, lidé leží namačkaní jeden

na druhého, vděční za každý kousek tepla, co mohou dostat. Kolem hoří několik ohňů, pálí se vše, co hoří. Dobrovolníci nosí reflexní vestu, čelovku, náruč věcí k rozdání a hlavu plnou starostí o lidi kolem. Pomáhám stavět Lékařům jejich stan, zatím mají ordinaci pod širým nebem. Stavba, která normálně trvá asi patnáct až dvacet minut, nám zabere téměř hodinu, ale ani Lékaři neví proč, prostě to nějak nešlo navlíknout. Komunikace je důležitá, ale velmi náročná, někdo umí jen francouzsky, někdo francouzsky a anglicky, někdo chorvatsky a anglicky, a pak já česky a anglicky. Nakonec je to celkem zábava.

Lze naše sourozenecké zkušenosti shrnout? V podrobnostech ne. Každý jsme byli jinde a na jinak dlouhou dobu, každý jsme pomáhali s něčím jiným, podle toho, na co nám stačily síly – já s dětmi, kluci nosit materiál, pracovat ve skladu, stavět stany... Jednu zásadní zkušenost ale máme společnou: proměnili jsme se. Víme, že my se – na rozdíl od uprchlíků – máme kam vrátit. A vážíme si toho.

Alžběta Michalová
s příspěvky Kryštofa Michala a Filipa Michala

Rodičovské post scriptum:

Když vychovááte děti k úctě k lidskému životu, ochotě pomoci a solidárnímu chování, musíte pak unést, když se jednoho dne seberou a odjedou neznámo s kým, neznámo kam, a neznámo, na jak dlouho. Tuto zkušenost sdílejí stovky a tisíce rodičů mladých lidí, kteří se v posledních měsících na „balkánskou cestu“ vypravili.

Ačkoliv některé jejich postřehy mohou působit, jakože šlo jen o trochu dobrodružnější skautskou akci, všichni se nějak dotkli svého dna. Jeden nevěděl, zda při útoku pepřovým sprejem chránit sebe nebo okolní kojence. Druhý byl svědkem narození dětí uprostřed pole, a ne všechna novorozeňata přežila.

Přivezli si z Balkánu vši, jiný výraz ve tváři a zkušenost, že když jde člověk za hranu, hodně se toho o sobě dozví.

Na závěr několik poděkování:

- té staré paní na srbské straně, co nechala mého syna osprchovat a vyspat ve svém domě a dala mu královskou večeři, ačkoliv mluvila jen srbsky,
- českým dobrovolným koordinátorům, kteří se už několik měsíců kromě studia nebo práce věnují řízení pomoci a koordinaci dobrovolníků přes sociální síť,
- stovkám (nejen) mladých Čechů, kteří jezdí na kritická místa pomáhat už několik měsíců a vytváří tak úplně jiný obraz českého přístupu k uprchlické krizi,
- premiérovi naší země, že si toho konečně všiml a poděkoval jim,
- mým dětem. Že jsou, jaké jsou.

Petra Michalová

Brno I

1.1.	Petr Čoupek	60 let
1.1.	Zdena Matochová	74 let
4.1.	František Havránek	87 let
4.1.	Miluše Šubartová	89 let
5.1.	Zdenka Kratochvílová	70 let
7.1.	Hana Marie Šířová	74 let
8.1.	Zdenka Čápková	82 let
8.1.	Antonín Komosný	83 let
8.1.	Petr Ošmera	40 let
9.1.	Božena Koloušková	85 let
10.1.	Naděžda Makovská	87 let
11.1.	Ludmila Fajbusová	75 let
13.1.	Milada Kunderová	78 let
14.1.	Zdeněk Mráz	87 let
16.1.	Růžena Kotasová	89 let
20.1	Jitka Zahradníková	72 let
21.1.	Zdenka Suchomelová	82 let
22.1.	František Bárta	72 let
23.1.	Petr Herzog	82 let
23.1.	Lubomír Kolman	72 let
23.1.	Miloslava Smetanová	93 let
27.1.	Zdenka Kršková	80 let
28.1.	Vladimíra Měšťanová	88 let
29.1.	Ivan Daniel	72 let
31.1.	Kateřina Pokorná	10 let

Pokřtěni byli:

13.12. Natálie Hlaváčová, nar. 2015

Brno II

1.1.	Vlasta Svobodová	86 let
1.1.	Jiří Válek	77 let
2.1.	Jiřina Štědroňová	72 let
3.1.	Hana Jurdová	75 let
8.1.	Vlasta Horáková	90 let
8.1.	Veronika Vlčková	10 let
9.1.	Milan Kos	74 let
9.1.	Tomáš Stolina	30 let
12.1.	Růžena Albrechtová	92 let
12.1.	Dagmar Hádková	87 let
13.1.	Františka Kolínská	95 let
13.1.	Miloslava Štěrbová	79 let
13.1.	Dita Hádková	30 let
14.1.	Augusta Rakovská	91 let
15.1.	Naděžda Šebestová	85 let
18.1.	Jaroslava Hájková	94 let
19.1.	Pavel Vojtíšek	80 let
21.1.	Anežka Fidrmucová	93 let
21.1.	Karel Šklenář	74 let
22.1.	Adam Špaček	20 let
23.1.	Květoslava Hanáková	91 let
24.1.	Jaroslava Rozlílková	75 let
25.1.	Miroslav Václavek	72 let
26.1.	Jana Budínová	73 let
26.1.	Marcela Rausová	72 let
26.1.	Marta Procházková	50 let
27.1.	Růžena Novotná	79 let
28.1.	Vladimír Vlášil	86 let
29.1.	Marie Sýkorová	93 let
30.1.	Marta Hroníková	70 let
31.1.	Hana Pavlovská	87 let
31.1.	Josef Janča	86 let
31.1.	Jan Bedřich	73 let

Pokřtěni byli:

29.11. David Vávra, nar. 1981

13.12. Lukáš Dyk, nar. 2015

Minucius Felix

Marcus Minucius Felix zůstává ve stínu velkých křesťanských spisovatelů prvních staletí a po pravdě o něm málokdo kromě odborníků kdy slyšel. Není to vůči němu spravedlivé, neboť tento muž, původem z Afriky stejně jako několik dalších křesťanských autorů této doby, stojí možná na samém začátku latinské křesťanské tvorby. Neví se přesně, zda byl tím úplně prvním on nebo Tertullianus, o němž jsme zde již psali, je možné, ne-li pravděpodobné, že Minucius Felix žil a psal již v posledních desetiletích 2. století. Stojí za pozornost, že tyto dvě osobnosti zakládají dvojí rozdílný, dokonce opačný, vztah k přijetí antického kulturního dědictví. Tertullianus je výslovně a bojovně odmítal, Minucius Felix se rozhodl pro křesťanskou inkulturaci. Moderní příručka dějin římské literatury (Jiří Šubrt, Oikumene 2005) to říká takto: „Zatímco Tertullianus prezentuje spor mezi pohanstvím a křesťanstvím coby vášnivou soudní při, v níž nakonec rozhodne jako poslední instance eschatologický Kristův soud, Minucius Felix posunuje celou věc do roviny kultivované filosofické debaty a svému apologetickému spisu nazvanému 'Octavius' dává podobu tradičního filosofického dialogu.“ Autor se celým svým stylem a stavbou spisku hlásí k dědictví největšího římského řečníka Marka Tullia Cicerona, který byl i autorem filosofických dialogů. Je to nepochybně vynalézavý a inteligentní způsob apologie čili obhajoby křesťanství, způsob, kterým je možno oslovit římskou inteligenci a představit jejím příslušníkům křesťanství jako vzdělané a ciceronským humanismem proniklé náboženství.

„Octavius“ je jediné dílo, které od Minucia známe, a patrně i jediné, které sepsal. Na mořském pobřeží v Ostii poblíž Říma vedou rozhovor tři osoby, které jsou zde vlastně na procházce – pohan Caecilius, křesťan Octavius a sám autor, Minucius. Octavius napomene Caecilia, že se poklonil soše boha Serapida, kterou po cestě míjeli, a Caecilius navrhne, aby obě strany, pohanští i křesťanská, podaly své argumenty; Minucius je požádán, aby byl v tomto sporu rozhodčím. Jsou předneseny dvě řeči, ale konečného rozhodčího výroku z úst není potřeba, neboť Caecilius uznává, že jej Octaviovy argumenty ve prospěch křesťanství přesvědčily. Takto je možno stručně podat obsah tohoto spisku. „Octavius“ je spis co nejméně dogmatický: dokonce i o Ježíši Kristu se zmiňuje jen stručně, ani slovem např. nenaráží na eucharistii a ani jednou přímo necituje Biblii, a přece vidíme z celého díla, že byl Minucius pravověrný a poučený křesťan. Na druhé straně stojí za povšimnutí autorovo vypravěčské umění, třeba epizodická líčení, jež z „Octavia“ dělají dílo krásné literatury: popisuje se zde například hra dětí, které hází do vody ploché kamínky – žabky, je zde pasáž o písčitém okraji mořského břehu omývaném vlnami, zmiňuje se zastávka na útesech, kde protagonisté odpočívají.

„Octavius“ Minucia Felika byl do češtiny dodnes přeložen pouze jednou, a to Ferdinandem Stiebitzem (Praha, nakl. Ladislav Kuncíř, 1940). Tento překlad může zájemce najít v plném znění na webové adrese http://www.fatym.com/taf/knihy/patrol/p_oktavius.htm a z tohoto překladu, dnes už dost archaického, citujeme následující ukázkou (závěr Minuciova spisu):

Když Oktavius skončil svou řeč, dívali jsme se chvíli upřeně před sebe v mlčelivém úžasu. Co se mne týče, byl jsem takřka bez sebe velikostí podivu nad tím, že věci, které lze snáze cítiti než vyjádřiti, on dovodil důkazy, příklady a doklady ze spisů, a že protivníky odrazil týmiž filosofickými zbraněmi, jimiž se oni ozbrojují, a ukázal, že je pravda nejen lehce přístupna, ale také příjemná. Co jsem tak u sebe v tichosti uvažoval, vybuhl Caecilius: „Já blahopřeji co nejvřeleji svému Oktaviovi, ale také sobě, a na výrok rozhodčího nečekám. Zvítězili jsme i tak: přisvojují si vítězství, třebas to zní nestoudně. Neboť jako jest on vítězem nade mnou, tak já triumfuji nad bludem! Co se týče hlavního předmětu celého šetření, uznávám Prozřetelnost, podrobuji se v otázce Boha a souhlasím, že je ta sekta, již má, mravně čistá. Ovšem, ještě i nyní dlí v mém nitru něco otázek, jež sice nebrojí přímo proti pravdě, ale jsou nutné, abych byl dokonale poučen. Ale poněvadž se slunce již kloní k západu, budeme o tom hovořiti až zítra, dojistá již snadněji, když se už v hlavních věcech shodujeme.“

"Ale já," pravil jsem, "já mám radost ještě větší, za nás za všechny tři: neboť i v mých očích jest Oktavius vítězem, a přitom jsem byl zbaven velmi nepříjemné úlohy rozhodovati jako soudce. Avšak nemohu slovy dostatečně vynachváliti jeho zásluhu: svědectví jediné lidské bytosti jest příliš chabé. Má vynikající dar boží: jeho dechem naplněn řečnil a s jeho přispěním zvítězil."

Potom jsme se vydali na cestu odtud, plni veselí a radosti: Caecilius, že uvěřil, Oktavius, že zvítězil, a já, že onen uvěřil a tento zvítězil.

Jana Nechutová

BUDE

Brno I – kavárnička v lednu

- 6.1. Pele mele
- 13.1. Promítání pěkných snímků – Jan Franců
- 20.1. Vystoupení studentů konzervatoře
- 27.1. Opět Brno v proměnách času – Věra Bednářová

Alianční týden modliteb 3. – 10. ledna 2016

téma: Radost

Ne 3.1.	ECM Archa, Lýskova ul., Bystrc	Pavel Coufal BJB	Blahoslavení chudí duchem
Po 4.1.	SŽ, Nové Sady 37	Pavel Harabus AC	Blahoslavení plačící
Út 5.1.	AS, Staňkova 5	Oldřich Svoboda CASD	Blahoslavení tiší
St 6.1	CB, Kounicova 15	Martin Horák ČCE	Blahoslavení, kdo hladovějí a žijí po spravedlnosti
Čt 7.1.	BJB, Smetanova 20	Igor Mamojka AS	Blahoslavení milosrdní
Pá 8.1.	Křest. sb., Šámalova 15a	Jan Asszonyi CB	Blahoslavení čistého srdce

So 9.1. AC, Životského 10

Jana Křížová
ECM

Blahoslavení ti, kdo působí
pokoj

Ne10.1. ČCE, Lidická 79

Vlastimil Fürst
CASD

Blahoslavení ti, kdo jsou
pronásledováni pro
spravedlnost

Začátky všech setkání jsou v 18:00.

Sbírka je věnována Nadačnímu fondu Generace 21 (www.gen21.cz). Ten se snaží dostat do bezpečí do České republiky 153 křesťanů (rodin, vdov s dětmi a jednotlivců), jejichž životy jsou ohroženy v Iráku a v Sýrii.

Ekumenická bohoslužba u Jakuba

Ekumenická bohoslužba v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů se bude konat v kostele sv. Jakuba v úterý 19.1.2016 v 19:00.

ZAÚJALO NÁS

O původu vánočního stroměčku, část 2

Vánoční stroměček v českých zemích

V českých zemích se od počátku šíření ujal vánoční stroměček ve formě živého stromku. Zprvu to byl smrček a jedlička, borovice jsou záležitostí 2. poloviny 20. století.

V 19. století se na vánočních trzích prodávaly z Německa dovezené umělé stroměčky, vyřezané z kartonu nebo tenkých prkének.

Z Německa se šířily i tzv. christbaумы, miniaturní stroměčky nebo svícny, vytvořené z živých větví k výzdobě štedrovečerního stolu. Populární byly od poloviny 19. století do první světové války.

Stroměček byl i v Čechách zprvu vnímán jako „Kristův strůmek“, označení „vánoční“ se rozšířilo v 50. letech 19. století.

Ve venkovském prostředí se vánoční stroměček šířil od 60. let 19. století. Do povědomí lidových vrstev vešel prostřednictvím šlechty a inteligence a ve spojení s dobročinnými nadílkami. Jako první mívali stroměček na zámku, na faře a ve škole.

Šíření vánočních stroměčků v českých zemích provázely negativní reakce ze strany reprezentantů českého národně-emancipačního hnutí. Poukazovalo se na ničení lesů, argumentovalo se jinonárodním původem zdobení stroměčku.

Snaha vyhovět kritickým hlasům na používání rostlých stromků vedla na počátku 20. století vedle nabídky tzv. christbaumů v podobě svícnu z chvojí i k nabídce stromků, jejichž jehličnaté větve byly napodobeny z peří.

Apelovalo se též na nahrazení stroměčků tzv. vrkočí, konstrukcemi z těsta, sušeného ovoce a stále zelených rostlin, považovanými za slovanskou záležitost. Genezi, význam i funkci vrkočů v lidových obyčejích nelze ovšem s vánočními stroměčky ztotožnit.

Pokračování přehledu dat z dějin vánočního stroměčku:

1843 – Pražské noviny píší o kupování vánočních stroměčků jako o běžné věci, nelze však ještě předpokládat jejich zlidovění.

1846 – v novinách „Illustration London News“ byla vyobrazena britská královská rodina u vánočního stroměčku postaveného na stole. Německý imigrant August Imgard zdobí první americký stroměček skleněnými foukanými koulemi.

1851 – Václav Krolmus publikuje zprávu, že v Čechách o Štědrém večeru staví na stůl nebo zavěšují ke stropu ozdobený smrček nebo jedličku, okrášlenou věníkem (svazek větvíček), ovocem, perníkem, šátky. Uvádí, že tento „Christenbaum“ není českého původu.

1866 – byl patentován litinový stojan na vánoční stroměček.

1870 – vznikají první pokusy o umělé stroměčky, zhotovované pomocí drátu a peří. Ozdoby na stroměčky jsou průmyslově vyráběny.

1870 – 1871 – v době prusko-francouzské války byly na Štědrý večer na rozkaz pruských velitelů rozsvíceny vánoční stromy ve vojenských lazaretech, ubytovnách i v zákopech. Záměrem bylo vyvolat v pruských vojácích pocit domova, rodiny, iluzi míru a národní hrdosti.

1873 – Jan Neruda kritizuje „dobročinné vánoční stromky pro chudé děti“ umísťované na několika veřejných místech v Praze. Nelíbilo se mu kácení stromků a pokrytectví bohatých dobrodějů.

1882 – první elektrické svíčky na vánoční stroměček byly prodávány v americkém New Yorku.

1912 – vztyčena první vzrostlá veřejná vánoční jedle na náměstí v New Yorku.

1921 – v Olomouci postaven křesťanským sdružením YMCA veřejný vánoční strom s cílem připomenout všechny potřebné lidi.

1924 – z podnětu Rudolfa Těsnohlídka postaven v Brně první vánoční strom republiky k podpoře opuštěných a potřebných dětí podle vzoru z dánské Kodaně.

1926 – první vánoční strom republiky v Pardubicích stál ve dnech 18. – 31. prosince na Pernštýnském náměstí, aby „se stal znakem i podnětem všeobecné lásky, aby osvětlil mysl, sobectvím ztemnělé, aby obměkčil zatvrdlá srdce, aby pomáhal osvoboditi nás všechny od jařma malosti a zaséval radost a štěstí.“

(první část byla otištěna v č. 10/2015)

foto: kácení vánočního stromu pro Brno v roce 1924

Podle panelů na stejnojmenné výstavě v muzeu v Pardubicích

VYZNÁNÍ

Vzpomínka

Bratři a sestry, chci se s vámi podělit se svým hlubokým zážitkem z dětství. Pocházím z Valašska, z velkého a starobylého evangelického rodu.

Když byl tatínek v době 2. světové války internován gestapem a maminka musela sama řídit celou živnost i hospodářství, byla tím vším nesmírně přetížena.

Jednoho dne – byly mně asi 3 – 4 roky – si maminka na chvilku sedla na zápraží, kde jsem si právě hrála. Zavolala na mě: „Cerečko moje, pojď za mnou, ať tě pohladím a pomazlím se s tebou, mám na vás tak málo času, ale stále na vás, děti, myslím.“ Po chvilce, když jsem se k ní přitulila, maminka řekla: „Pamatuj si, co ti teď povím. Každá minuta, po kterou spolu jsme a povídáme si, se ztratí, bude pryč a nikdy už se nevrátí a zapadne do hlubin času, ale možná ti zůstane jako vzpomínka v hlavičce. Ať se stane ve tvém životě cokoliv, věř, že je tu někdo, koho nikdy neuvidíš, ale když ho pokorně poprosíš, pomůže ti. Nahradí ti tvého tatínka i mě.“ Její slova mi zůstala v paměti mnoho desítek let, až do dnešního dne, a odkazují je všem, kteří je chtějí slyšet nebo vnímat jako já.

Jana Čásková

DÍKY A PROSBY

Všemohoucí Bože,

děkujeme ti za dnešní bohoslužby. Prosíme tě za všechny, kteří se jich účastní. Prosíme tě také za všechny, kteří tu dnes s námi nemohou být, i když by třeba chtěli. Prosíme tě, abychom byli ochotni mluvit o tobě s lidmi, kteří svou životní cestu teprve hledají nebo je pohlcují starosti o vlastní budoucnost. Prosíme, abychom byli připraveni a ochotni pomoci lidem, kteří to potřebují.

Milosrdný Bože, prosíme tě za země utlačované lidmi, kteří zneužívají svou moc. Dej, ať válečné konflikty brzy skončí a lidem postiženým teroristickými útoky se dostane tvého milosrdenství a pomoci.

Prosíme Tě za zdraví pro nemocné, za štěstí pro nešťastné, za společnost pro osamělé. Také se modlíme za děti, které mají rodiče, které nezajímá jejich

výchova, nebo nemají rodiče vůbec. Prosíme Tě, abys i takovým dětem dal poznat svoji lásku a lásku bližních. Modlíme se také za lidi jiného vyznání. Prosíme, abychom i s nimi mohli žít v míru a pokoji. Amen.

Přímluvná modlitba zazněla při službách Božích s účastí mládeže v Blahoslavově domě na první neděli adventní 29. listopadu 2015.

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

V úvodu prosincové schůze jsme jako obvykle hodnotili nedávno proběhlé sborové akce a byla konstatována všeobecná spokojenost jak s odpolednem křesťanské služby a prosincovými nešporami, tak bigbeatovými bohoslužbami či sobotním výjezdem kurzů Alfa do Nosislavi. Všechny akce byly dobře navštíveny a program byl dobře připraven. Díky všem, kteří se na přípravě těchto setkání podíleli. Dále jsme hovořili o plánu akcí na příští rok, který bude průběžně upřesňován. Staršovstvo podalo synodní radě žádost o pokyn k volbě sestry Jany Hofmanové druhou farářkou našeho sboru (od září 2016) a čekáme na odpověď. Volba by se konala v rámci sborového shromáždění 13. března. Určitý čas byl opět věnován diskusi o podobě nové kuchyně, která by se měla realizovat během letních prázdnin. Byla uzavřena smlouva o dílo na projektové práce na přestavbu fary na Pellicově a v závěru schůze staršovstvo rozhodlo o odměnách a mzdách sborových zaměstnanců. Byla také vytvořena skupina, která bude spolu se zástupci skautského oddílu promýšlet, kde se budou scházet v době plánované přestavby v roce 2017.

Jiří Gruber

Brno II

Staršovstvo sboru bude mít pravidelnou poradou až po uzavěrce tohoto čísla Setkávání. K projednání je připraveno vyhodnocení listopadového Bienále pro Diakonii. Staršovstvo dále projedná průběh vánočních služeb Božích v Blahoslavově domě, Tišnově, Kuřimi a dalších místech a také přípravu vánoční nadílky pro děti a osamělé seniory. Účastníci mají přijmout informaci o setkáních připravovaných na první měsíce roku, počínaje večerními bohoslužbami Aliančního týdne modliteb, a také o dosavadní činnosti pracovní skupiny připravující volbu nového staršovstva.

Martin Horák

Brno-Židenice

Na své poradě staršovstvo sboru mimo jiné vyhodnotilo průběh posledních setkání (rozhovor s A. Atasiim, seniorátní setkání pěveckých sborů, Dárkování), s vděčností vzalo na vědomí pořízení nového digitálního klavíru. Projednalo možnosti programu pro příští páteční setkání sboru a shodlo se na potřebě přípravy členů sboru zapojených do průběhu služeb Božích. Staršovstvo také projednalo další kroky při rekonstrukci farního bytu a sborového domu.

Martin Horák

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 11.1.

Úterý:

15:00 DD Věstonická

16:30 dětský klub Ovečky

16:30 biblická hodina pro děti

19:00 příprava NŠ

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 13. a 27.1.

15:00 kavárnička

16:00 konfirmandi II.

18:00 mládež

18:00 kurs Beta

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených dveří 7. a 21.1.

18:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola pro děti

Brno II

Po – Pá 8:30-11:30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 11.1.

Úterý:

17:00 b.h.Tišnov 13., 27.1.

18:00 příprava NŠ 5.1.

19:30 setkání stř. generace

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 6., 20.1.

14:00 biblické čtení DD Kociánka 13., 27.1.

18:00 biblická hodina

19:00 mládež I.

Čtvrtek:

9:30 Mateř.klub 14., 28.1.

14:30 káva 7. a 21.1.

16:00 vyučování dětí, konfirm. příprava

17:30 mládež II.

Sobota:

9:30 DD Kociánka 9.,23.1.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání

v Blahoslavově domě

18:00 nešpor 17.1.

Brno – Husovice

Pondělí:

17:45 konfirmač. cvičení

Středa:

18:00 katecheze dospělých

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina

20:00 staršovstvo 14.1.

Pátek:

15:30 děti

Neděle:

9:00 nedělní škola

18:00 Desert 10.1.

Brno – Židenice

Po – Pá 8:30 – 11:30

Úterý:

15:30 biblic. hodina pro děti

18:00 modliteb. Setkání 6.1.

19:19 DŽES – Duchovní židenické ev. setkání

Středa:

17:30 mládež

18:30 staršovstvo 13.1.

19:00 Modlitby a zpěvy z Taizé 20.1.

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina

Pátek:

14:45 biblic. hodina pro děti

v Blansku 8. a 22.1.

19:00 setkání sboru 22.1.

Neděle:

9:10 nedělní škola

10:00 setkání u kávy a čaje

18:30 pěv. sbor ChraPoT

Brno I	Brno II	Brno - Husovice	Brno - Židenice
1.1. Nový rok 2016 ČK Olga Tydlitátová, VP	BD Martin Horák, VP Tiš Saša Jacobea, VP		
3.1. Neděle po Novém roce BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber Rch Jiří Gruber	BD Saša Jacobea Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek <i>rodinné</i>	Žd Martin Horák, VP Bl Martin Horák, VP
10.1. 1. neděle po Zjevení Páně BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová <i>Cantate Domino</i>	BD Martin Horák Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek	Žd Jiří Šimsa Bl Jiří Šimsa
17.1. 2. neděle po Zjevení Páně BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber Rch Jiří Gruber	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák BD 18:00 Saša Jacobea <i>nešpor</i>	Hu Štěpán Hájek	Žd Matouš Pleva Bl Jiří Bureš
24.1. Neděle Septuagesimae (Devítník) BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová ČK 14:30 Daniel Ženatý <i>instalace seniorátního výboru</i>	BD Martin Horák Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek	Žd Josef Suchý Bl kazatel CB
31.1. Neděle Sexagesimae BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek	Žd Josef Suchý Bl Michal Petratur
7.2. Neděle Quinquagesimae BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová Rch Olga Tydlitátová	BD Saša Jacobea Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek <i>rodinné</i>	Žd Martin Horák, VP Bl Jiří Bureš, VP
BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Rch: Rychmanov v 14:15	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Tiš: Tišnov v 10:30 Kuř: Kuřim 10:00	Hu: Netušilova 26 v 9:00 Ma: Maloměřice, Borky 7 DDS v 10:30	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00